

Flora en Fauna van de week
2022-2023

Natuurgidsenopleiding IVN
Amersfoort-Nijkerk

Week 47: Roofvogels

Foto boven: buizerd

De foto's zijn gemaakt door Ruud van Veenschoten lid van de werkgroep natuurexcursies en webmaster IVN Amersfoort. M.u.v. de havik.

Roofvogels, ook wel stootvogels genoemd, staan boven aan de voedselpiramide. Vanuit deze plaats is aan het aantal en de soortenrijkdom veel af te lezen hoe het is gesteld met de natuur in Nederland. Boven aan de voedselpiramide betekent dat deze vogels nauwelijks vijanden hebben. Behalve dan de mens.

Bij vogels en dus ook roofvogels hebben we te maken met standvogels en wintergasten.

Torenvalk

De volwassen torenvalk is 30-35 cm groot.

Het vrouwtje is rosbruin met donkere vlekken. Het mannetje is iets minder gevlekt en heeft een grijze kop en staart.

De torenvalken kom je met name tegen op de open vlaktes waar ze gemakkelijk hun prooi kunnen zoeken. Ze staan vaak stil in de lucht (bidden) en zoeken zo hun gebied af.

Het menu van de torenvalk bestaat voor 92 % uit veldmuizen. Ze kunnen ultraviolet licht zien. Zo zien ze hoe muizen hun weg zoeken door het gras.

Sperwer

De sperwer is iets kleiner dan de torenvalk. Verder heeft de sperwer veel kortere vleugelpunten dan de torenvalk en bezit het oog van de sperwer een gele iris. (van de torenvalk is deze zwart.)

De sperwer is een kleine schuwe roofvogel die vaak uit het niets opduikt en een supersnelle aanval uitvoert op de vogels op en rond je voedertafel. Vliegt bij verrassingsaanvallen op vogels vaak laag over de

grond.

De sperwer is te herkennen aan:

- Zijn vrij korte, afgeronde vleugels en lange staart.
  - Leigrijze bovendelen, vaak met enkele witte veren in nek en op de mantel.
  - Bandering op onderzijde roestrood bij mannetjes, bruingrijs bij vrouwtjes.
  - Het mannetje is kleiner dan vrouwtje!
-

Havik

De havik was in de jaren zestig nog beperkt tot grote stille bosgebieden als de Veluwe, maar komt nu in heel Nederland voor tot in steden aan toe.

De havik is een sterke roofvogel en gespecialiseerd in het overrompelen van vogels.

De havik plukt zijn prooi, voordat hij ze verorbert.

Het zijn honkvaste vogels.

Ze maken een groot nest van takken hoog in een boom (horst). De 'home range', te omschrijven als het gebied waarin voedsel wordt gezocht en is honderden hectaren groot.

De havik (50-65 cm) is te herkennen als een hele grote sperwer, maar met:

- Een ver uitstekende kop
- Zware borst
- Afgeronde en kortere staart
- Relatief langere en puntiger vleugels

Verder kenmerken van de havik zijn:

- Kleur: donkergrijs van bovenen licht van onder
- Een opvallende wenkbrauwstreep
- De bandering is alleen van dichtbij te zien
- En stevige en gele poten.

Buizerd

De buizerd is verreweg de algemeenste en meest opvallende roofvogel van Nederland, die je vaak in open land ziet, zittend op een paal of schroevend op de thermiek. Buizerds zijn erg gevarieerd qua kleur en tekening. Van donkerbruin tot bijna wit.

De buizerd eet met name dode dieren.

Deze vogels zijn tussen de 50 en 60 cm groot en hebben een spanwijdte tussen de 110 en 130 cm.

In de lucht is de buizerd te herkennen aan de ronde vleugeluiteinden en zijn korte staart.

In de winter zijn er veel gasten vanuit het noorden te zien.

Zeearend

De zeearend wordt steeds vaker gezien in de polders rond de randmeren.

De zeearend wordt ook wel vliegende deur genoemd vanwege zijn spanwijdte van 200 -250 cm.

De zeearend is een imposante roofvogels die leeft van vis en watervogels.

Deze roofvogel is te herkennen aan zijn brede gevingerde vleugeluiteinden. Een wigvormige en

witte staart (adult) en kromme en gele snavel.

Aan het gedrag van andere vogels in de polder of op het water (opvliegen in grote getale) is de kans groot dat er een zeearend boven hen hangt.

De zeearend broedt in de Oostvaardersplassen en op de eilandjes in de delta van de IJssel.

De hier waargenomen vogels zijn standvogels.

En nog meer .....

[Hoe ver kan een roofvogel zien?](#)

[Wat is de gevaarlijkste roofvogel?](#)

[Werkgroep roofvogels](#)

Deze wekelijkse nieuwsbrief is voor de IVN NGO cursisten 2021-2023. Deze nieuwsbrief is eigendom van IVN Amersfoort en Nijkerk. De nieuwsbrief is samengesteld door het IVN cursusteam NGO. Zonder toestemming mag niets uit deze nieuwsbrief vermenigvuldigd of verspreid worden. Vragen of opmerkingen graag naar cursussen@ivnamersfoort.nl